
Consultatie Implementatie Asbestrichtlijn - reactie Stichting VIA aan ATR

Van Thijssen, Judith

Datum Vr 24-4-2026 12:24

Geachte heer Hegger en de heer Van der Waart, Hallo Sjors en Arvid,

Via VNO NCW heeft [Stichting VIA](#) vernomen, dat we rechtstreeks een bericht kunnen sturen naar ATR.

Stichting VIA behartigt de belangen van industriële opdrachtgevers. Zie hier de [lijst](#) van aangesloten bedrijven/branches.

Hierbij een eerste reactie van Stichting VIA op de **consultatie Implementatie Asbestrichtlijn 2023/2668** met de focus op regeldruk.

Wij zullen namelijk ook nog reageren naar ministerie SZW op de consultatie.

Algemeen

Voor een nadere duiding van kosten, verwijzen wij naar het Panteia rapport [Markt- en Impactanalyse](#).

In de berekening van de effectmeting - de kosten die de nieuwe regeling voor de asbestmarkt betekent - zijn geen marktconforme bedragen gebruikt. In de praktijk zijn de aangeboden uurlonen (in de offertes van de contractors) een factor 2 hoger.

Vervallen van de Risicoklassen en de uitzonderingen

Door de nieuwe wetgeving vervallen de risicoklassen (RK) en de uitzonderingen op de inventarisatie-, certificatie- en meldingsplicht (Arbobesluit art. 4.54b onder h, 4.54d lid 2a, 4.47c lid 4). Voor de industrie zijn met name de veranderingen in het verwijderen van pakkingen (verbindingen tussen leidingen) van belang. Dit gebeurt bij verschillende VIA-leden meerdere keren per week. Omdat pakkingen door een landelijke validatie (VIP) in RK 1 zijn geplaatst, kunnen volcontinu bedrijven zelf 24/7 pakkingen verwijderen in de huidige situatie. Er zijn VIA-leden die van deze mogelijkheid gebruik maken. Ook zijn er VIA-leden die pakkingen door een (niet)-gecertificeerd verwijderingsbedrijf laten verwijderen.

Door de nieuwe wetgeving zijn pakkingen in de categorie Basis cq vergunning Basis geplaatst. Dit is in feite een "zwaarder regime". Dit heeft verschillende gevolgen voor:

- Meldingen
- Certificaat (met bijbehorende certificatie-eisen)
- Opleiding

Melding

In de nieuwe situatie dient tenminste 2 dagen voor aanvang van de werkzaamheden een melding te worden gedaan aan de toezichthouder (Arbobesluit art. 4.37). Dit is extra wachttijd die leden ervaren, als zij direct een storing (niet zijnde een calamiteit) willen verhelpen. Uit de Nota van Toelichting (NvT) blijkt dat het ook gaat om werkdagen. Dus als de melding wordt gedaan op vrijdag, kunnen de werkzaamheden niet starten op maandag. Voor bedrijven die volcontinu werken, is dit een onwerkbaar situatie. Onnodige stilstand van installaties is een zeer grote kostenpost, die verschilt per installatie. Daarnaast dient de melding diverse gegevens te bevatten. Dit zijn extra administratieve handelingen.

Een mogelijke uitwijkroute is beroep doen op een "calamiteit" (Arbobesluit art. 4.38), waarbij sprake is van een uitzondering op de melding. Dit is wel een "grijs gebied",

immers wat is een "situatie waarin ernstige schade aan gebouwen, goederen of milieu ontstaat" (Arbobesluit art. 4.38 lid 2a sub 2). Wel staat in de NvT dat de melding niet nodig is bij de genoemde werkzaamheden als dit "redelijkerwijs niet van de werkgever kan worden verwacht". Hier zit dus wel ruimte, de praktijk zal uitwijzen hoe dit ingevuld gaat worden.

Certificaat

Omdat pakkingen in de vergunning Basis zijn geplaatst, dient ondermeer een certificaat (als bewijs van naleving) aangeleverd te worden bij de vergunningaanvraag (Arbobesluit art. 4.58).

Voldoen aan een procescertificaat vraagt de nodige inspanningen. Hoe het toekomstige certificatieschema eruit komt te zien, is nog onduidelijk. Wel is duidelijk dat het onder accreditatie gaat vallen. Dit is een verzwaring voor VIA-leden die (incidenteel) pakkingen verwijderen, waarbij asbestverwijdering geen core-business is. Denk bij de extra lasten aan: aantoonbaar voldoen aan specifieke NEN-ISO-normen, diverse registratie-acties, contacten met de CI, audits etc. Voor welke vorm ook gekozen zal worden (een lichter of een zwaarder schema), dit heeft onmiskenbaar zwaardere lasten tot gevolg voor VIA-leden als zij pakkingen in eigen beheer willen blijven verwijderen.

Opleiding

De nieuwe regelgeving stelt aanvullende eisen aan opleiding. Omdat pakkingen in de vergunning Basis zijn geplaatst, worden ook nadere eisen gesteld aan de opleiding (Arboregeling art. 4.22) en aan de opleider (Arboregeling art. 4.23). Daarnaast dienen zowel de opleiding als de opleider erkend te zijn (Arbobesluit art. 4.32). Dit is een verzwaring vergeleken met de huidige situatie. Door VIA-leden die zelf pakkingen verwijderen, wordt momenteel de gevalideerde werkmethode aangevuld met een eigen toolbox (instructie, afgestemd op de bedrijfsspecifieke situatie) en gegeven door interne deskundigen zoals een veiligheidskundige of een arbeidshygiënist. Deze werkwijze is niet meer mogelijk in de nieuwe situatie.

De extra lasten zijn ondermeer: het volgen van de opleiding "Asbestverwijdering basis" (theorie en praktijk), de verplichtingen die gesteld worden aan erkende opleiders zoals het hebben van een kwaliteitsplan, meten van klanttevredenheid (Arboregeling art 4.25), registratie van de medewerkers in het Register Gezond en veilig werken met asbest en ook de regelmatige bijscholing (om de 3 jaar). Dit is een aanzienlijke verzwaring in de opleidingskosten als VIA-leden in eigen beheer pakkingen willen blijven verwijderen.

ATR Toetsingskader vragen

We hebben tevens een eerste opgezet gemaakt van een antwoord volgens de toetsingsvragen:

1. Onderbouwt het voorstel nut & noodzaak?

De minister van Werk en Participatie heeft de Kamer geïnformeerd via een [Kamerbrief](#) over de implementatie van de Europese asbestrichtlijn. Daarin zegt hij dat Nederland de Europese Commissie Nederland heeft geïnformeerd dat Nederland

al strenge asbestregelgeving heeft in lijn met het beschermingsniveau dat de Richtlijn vereist.

De manier waarop de aangescherpte Europese asbestrichtlijn in Nederland wordt vertaald naar nationale regelgeving gaat verder dan (het minimum) nodig om de Europese asbest richtlijn te implementeren. Alleen al de hoeveelheid documentatie van deze consultatie (meer dan 250 bladzijden) is tekenend voor hoe zwaar Nederland dit inzet.

2. Zijn er minder belastende alternatieven?

Veel beter aansluiten bij de huidige praktijk in Nederland, waarvan de minister bevestigd heeft dat deze nu al een beschermingsniveau heeft dat de Richtlijn vereist. Voor de industrie zijn met name de veranderingen in het verwijderen van pakkingen in procesinstallaties van belang. Het 'zwaardere regime' komt door de risico-indeling in 'basis' (in plaats van in 'beperkt'). Het risico is gebaseerd op potentieel risico (aard van het te verwijderen materiaal) en niet op het daadwerkelijk risico (na het treffen van beheersmaatregelen). Dit is een Nederlandse keuze. Dit terwijl bedrijven in Nederland al gebruik maken van gevalideerde werkmethoden. Daar wordt onvoldoende rekening mee gehouden. En voor Seveso bedrijven geldt bovendien dat deze werkpraktijk is ingebed in het kader van een Veiligheidsbeheerssysteem.

3. Is de regelgeving werkbaar voor burgers, bedrijven en professionals?

Voor de industrie en met name voor bedrijven die werken in volcontinue operatie (7 dagen per week, 24 uur per dag), zijn aanpassingen nodig. Het gaat dan vooral om de gevolgen voor werkzaamheden aan pakkingen in procesinstallaties, de pijnpunten zijn hiervoor in detail toegelicht. Het gaat met name om het voorkomen van 'wachtijden' en om het behoud van de mogelijkheid om in eigen beheer (zonder onnodig zware opleidingseisen) pakkingen te kunnen verwijderen.

4. Zijn de regeldrukgevolgen volledig (kwalitatief en kwantitatief) in beeld?

Nee, de regeldrukgevolgen zijn niet volledig in beeld en sterk onderschat. De impactanalyse van het ministerie van SZW (het Panteia rapport [Markt- en Impactanalyse](#)) laat zien dat de regeldrukgevolgen groot zijn. Echter daarbij moet opgemerkt worden dat het rapport de regeldrukgevolgen voor de industrie sterk onderschat vanwege de volgende onjuiste aannames:

- Het uurtarief wordt aangenomen als 40,= / 65,= euro per uur. Dit is onrealistisch laag en in werkelijkheid factoren hoger. Een gevolg van deze regelgeving is ook dat meer werk moet worden uitbesteed aan gespecialiseerde partijen.
- Het Panteia rapport houdt geen rekening met 'wachtijden' die het nieuwe stelsel introduceert. De leden van Stichting VIA maken zich met name zorgen over deze wachtijden. Dit is niet werkbaar voor een bedrijf dat volcontinue opereert.
- Verder is er nog veel onzeker over hoe en wanneer de regelgeving wordt ingevoerd. De haalbaarheid van de beoogde implementatie datum (1.1.2027) is zelfs nu nog onzeker. En de overgangstermijn (6 maanden) is veel te kort om voldoende mensen op te leiden, wat gelijk al tot problemen zal leiden. Een overgangstermijn van minstens 1 jaar is noodzakelijk.

Bij vragen/onzekerheden of een nadere toelichting kunt u contact opnemen met het secretariaat van Stichting VIA.

Met vriendelijke groet,

Judith Thijssen
Voorzitter Stichting VIA

Stichting VIA

Verenigd Industrie overleg Asbest en schadelijke vezels

Dorpstraat 50
3411 AG LOPIK

E: info@stichting-via.nl

W: www.stichting-via.nl